

ZÁVĚR

Na závěr naší publikace se chceme krátce zastavit nad porovnáním výsledků vymezení venkova ve variantě republikového mezikrajského srovnání (kap. 4) a variantě vybrané přímo pro Karlovarský kraj (kap. 2).

Rozdíly se nám ukazují již při nahlédnutí do základní charakteristiky venkovského prostoru, kdy ve variantě Karlovarského kraje máme o 11 obcí, tj. o 16 103 obyvatel a o 235 km² méně.

Z tohoto pohledu se budeme věnovat jednotlivým zkoumaným ukazatelům a budeme se snažit nalézt rozdílný vývojový trend u těchto ukazatelů způsobený vlivem jiného, a to menšího územního záběru.

První výraznější rozdíly zaznamenáváme u věkové struktury obyvatelstva, kdy naše krajská varianta vykazuje nižší průměrný věk o 0,9 roku, což je způsobeno vyšším podílem dětí a nižším podílem důchodců, a to vždy o 0,4 procentního bodu. Nižší průměrný věk u údajů krajské varianty se pak odráží na vyšších hodnotách všech ukazatelů porodnosti a potratovosti a na nižších hodnotách úmrtnosti.

U pohybu obyvatelstva zjišťujeme větší celkový přírůstek způsobený jak vyšším přirozeným přírůstkem, tak vyšším přírůstkem stěhováními proti celorepublikové variantě. Také sňatečnost je mírně vyšší.

V ekonomice se nám jako velmi zajímavý jeví ukazatel intenzity podnikatelské aktivity, který je v porovnání obou prezentovaných variant značně rozdílný. V celorepublikové variantě je ve venkovském prostoru tento ukazatel nižší než v prostoru městském, což absolutně nekoresponduje s naší krajskou variantou, kdy se v tomto ukazateli dostáváme do obráceného gardu. Rozdíl v intenzitě podnikatelské aktivity ve venkovském prostoru vychází ve prospěch karlovarské krajské varianty až o 4,2 procentního bodu. Vyšší jsou také celkové příjmy obecních rozpočtů na 1 obyvatele.

Na druhou stranu daňové příjmy na 1 obyvatele vycházejí nižší a rovněž tak saldo příjmů a výdajů na 1 obyvatele. Hledat příčinu tohoto vývoje je velmi obtížné, jelikož se opíráme o ukazatele různých časových horizontů a skutečně optimální srovnání bude možné až při zkoumání jednotných údajů z dalšího sčítání v roce 2011.

Při posuzování ukazatelů z oblasti trhu práce docházíme v naší variantě k poněkud horším výsledkům. U míry nezaměstnanosti bylo zaznamenáno zhoršení o 0,45 p. b. a počet uchazečů o zaměstnání na 1 volné místo je vyšší o 2,3. Vyšší je také průměrná délka evidence uchazeče o zaměstnání, a to o 27 dní.

V lepším světle se objevují v karlovarské krajské variantě některé ukazatele charakteristiky domovního a bytového fondu. Jedná se o větší průměrnou obytnou plochu jak dokončených, tak trvale obydlených bytů a vyšší podíl bytů v rodinných domech z celového počtu trvale obydlených bytů.

Také ukazatele úrovně bydlení vyznívají ve prospěch naší varianty, ať už se jedná o celkovou či obytnou plochu na 1 byt nebo o celkovou obytnou plochu na osobu.

Pozitivním jevem je v karlovarské variantě rovněž rychlejší dokončování bytové výstavby (o 1,9 procentního bodu), a to převážně v nových rodinných domech.

Ukazatele občanské a technické vybavenosti ve venkovském prostoru naší varianty zaostávají za výsledky v celorepublikové variantě. Příčinou je odebrání 11 obcí, které měly parametry občanské a technické vybavenosti podstatně lepší, a tím i kladný vliv na průměr hodnot daných ukazatelů.

Problematika vymezení venkova spočívá především v tom, z jakého úhlu pohledu se na něj budeme dívat. Svůj úhel pohledu bude mít regionalista, geograf, sociolog, územní plánovač či ekonom a každý bude vymezovat venkov odlišně. My jsme se snažili vybrat pohledy nejvíce odpovídající obecným podmínkám (v celorepublikové variantě) a místním podmínkám (v krajské variantě). Z toho plyne, že je velice obtížné nalézt optimální vymezení, která by odlišila venkovský prostor od městského. Nyní je na každém čtenáři a uživateli, aby sám vyhodnotil, jak se nám náš záměr podařil. Přehledné zobrazení rozhodujících ukazatelů v jednotlivých obcích venkovského i městského prostoru Karlovarského kraje poskytují kartogramy.